

Zajednica u obećanoj zemlji

Knjiga o Sucima

Nov početak

- Tko je umro? (Suci 1,1; 2,8)
- Jošua (1,1; 2,8.21) – veza s Jš, okvir za uvod
 - Točan podatak o dobi u 2,8 (usp. Jš 24,29)?
 - 110 godina
 - Suci 2,6 – pogled unatrag: svaki na svoju baštinu
 - novost: Kome se Bog obraća (1,2 usp. 10,11)?
- cijeloj zajednici – “sinovi Izraelovi” pitaju (1,1)
 - i dobivaju odgovor (1,2)
 - glasnik Božji govori svim “sinovima Izraelovim” 2,1-5
 - Za koga vrijedi Božja potpora 1,19 (vidi v18); 2,18
- יהוה je s Judom (1,19); sa svakim sucem (2,18)

Sudac šofet

- Kako sudac dolazi u službu? (2,16; 3,9s)
- Bog ga “podize” (קוּם *qûm* 2,16; 3,9)
- Duh Božji ga uvodi u službu (3,10)
 - Koji mu je zadatak? (2,16; 3,9)
- izbaviti, osloboditi יָשַׁע (*jāša‘* “spasiti” usp. “Jošua”)
- Sudac = “izbavitelj” (3,9)
- drugi narodi žive u Izraelu (2,21 usp. “svi narodi” Jš 4,24)
 - U koju svrhu (Suci 2,22)?
- test (נִסָּה *nissâ* iskušati usp. Post 22) za vjernost
 - Jesu li Izraelci ostali vjerni? (3,6)
- bračno i kultno zajedništvo (3,6 usp. Br 25,1-3; 31,16)

Kobna spirala zla

- na početku pitali (1,1), a u 2,11?
- čine što je *zlo u očima Božjim* (2,11 KS: “nije po volji”)
 - Kajali se (2,4), prinosili žrtve (v5), a u 2,12?
- ostavljaju onoga koji ih je izveo iz Egipta (2,12)
- Zašto? (usp. 2,7.10)
 - preci su vidjeli djela Božja za Izrael (2,7)
- nov naraštaj ne **poznaje** יהוה (Š.) 2,10 (KS: ne mari)
 - upadaju u **nevolju**

- **vape** za pomoć
 - Bog im šalje **spasenje** (2,16)
- Idući naraštaj u 2,19?
- Još **pokvareniji** (2,19)
- unatoč ljutnji
Bog נחם *niham* (2,18)
- sažalilo mu se, smililo mu se

Neuspjelo zvanje?

**Gideonov uspon i pad
(Suci 6-8)**

Božji poziv

- Uvod (Suci 6,1-10):
Što rade Izraelu u v4?
 - “uništavaju urod,
ne ostavljaju ništa”
 - Tko (6,3), rok (v1):
 - Midjan, Amalek, Istočnjaci
 - 7 godina
 - → v1-6 međunarodno
gospodarsko izrabljivanje,
potpuno
 - v8-10 teološki razlozi –
 - otkriva נבִי' *nabî'* (v8)
 - optužba u v10b?
 - “niste slušali moj glas”
- I. susret s Bogom (v11-24)
 - Preko posrednika (v11)
 - I izravno (v14)
 - ključna riječ: ישַׁע *jāša'* 8x
6,14s.31.36s; 7,2.7; 8,22
 - “spasiti, pomoći u nevolji”

Početak s Bogom

- **II. Kada? (6,25.27), što? (v25s)**
 - još iste noći
 - podiže pravi žrtvenik
 - 6,27-32: početak djelovanja od teološke dubine
 - *Očev* oltar Baalu (6,25)
- **III. Što Gideonu čini Duh u 6,34?**
 - *odjeven* Duhom **לְבַשׁ** *lābaš* (6,34)
 - Plod: što radi Gideon? (v34s)
 - okuplja rod (v34)
 - pleme (v35)
 - i druga tri plemena (v35)
 - → javno, protiv vanjske nevolje
- **Još 3 susreta s Bogom**

Božji znakovi

- 1. znak: u 6,20s
 - ljevanica i paljenica pod hrastom (6,20s)
 - Gideon provjerava u 6,17:
 - “Ako sam našao milost...”
- Runo: (2. znak) 6,36-38 – (3. znak) 6,39s
 - 2. samo vuna skuplja rosu (6,36-38)
 - 3. samo vuna ostaje suha (v39s)
 - Gideon provjerava u 6,36:
 - “Ako zaista hoćeš...”
- smanjena vojska – koliko ljudi u 7,3? U 7,8?
 - 4. znak: od 32.000 ostaje 10.000 (7,3)
 - 5. znak: ostaje 300 (7,6.8)
 - Božja pedagogija –
 - 2x “previše ljudstva” (7,2.4) – razlog u v2?
 - Moguća oholost
- 6. san u midjanskom taboru (7,13)
 - Kruh ruši šator (v13)
- Tumačenje u 7,14?
 - “Gideonov mač”
- Reakcija Gideonova u 7,15?
 - klanja se (v15)
 - priznaje Božju moć (יהוה)

Problemi

- Koji osjećaj u početku (6,27)?
- strah (6,27)
 - Tako i u 7,10:
- kod izviđanja, Bog zna (7,10)
 - Gdje se iznevjerio? 8,4.15-17.20.27b
- Prešao granicu (8,4) – “spasiti *Izrael*” (6,14)
- Osveta nad Sukotom i Penuelom (8,15-17)
- Tjera sina na ubijanje (8,20)
- Idolopoklonstvo (8,27b): “sav Izrael bludi”
 - יהוה vama (v23), meni zlato (24-26)
 - posljedice: Gideonov sin ubija braću (9,5)
 - U čemu je problem?
- Od sredine c7 prestaje komunikacija s Bogom

Samsonov duhovni put

Suci 13-16

Obitelj

- Božji plan od početka (Suci 13,3-5):
- poziv od majčine utrobe za cijelu zajednicu (13,3-5)
- Anđeo govori o *posvećenome* (5)
- Nazirej (13,5.7) – izdvojeni (Br 6)
 - Posveta se može obnoviti
- Idealni odgojitelji (13,8.20)
- Otac moli
 - Koji *Mišpat* za dječaka? (13,12)
- Klanjaju se (20)
 - Bog nam je objavio (23)

Odrastanje

- **Realan svijet: Suci 14,15; 15,6; 16,5.18**
- **“zaludi ga” (14,15)**
- **“spalit ćemo te” (14,15 → 15,6)**
- **Dat ćemo ti srebrnike (16,5 → 18)**
- **zavođenje, mito, prijetnja, nasilje**
 - **Samson prema roditeljima 14,2.9 ⇔ 14,3.6.16:**
- **Govori o simpatiji (2), daje med (9)**
- **Protivi se (3), krije snagu (6) i rješenje zagonetke (16)**

Samsonov rast

- Prvi kriterij (Suci 14,3.7):
- “Ispravna *u mojim očima*” 14,3.7
KS: “omilje”
 - Novi stav u 15,17:
- “kako oni meni, tako ja njima” 15,17
– osvećivanje
 - Tajna snage: 16,7.11.13
 - Svezan žilama luka (7)
 - Novo uže (11)
 - Otkana kosa, klin (13)
- trostruka laž bez sustezanja
 - Umjesto početka spasenja od Filistejaca (13,5) do čega dovodi u 15,10?
- Nov napad (15,10)

courtesy of www.gerrit-van-honthorst.org

Obrač enje

- Žrtvuje se u Suci 15,13?
- Daje se svezati (15,13)
 - U žeđi 15,18:
- Prva molitva (18)
- poznati čudesan odgovor u (19)
usp. Izl 17,6; Br 20,11
 - Otvara srce u 16,17
- “da me ošišaju...”
govori istinu, ranjiv (17)
 - Na smrtni dan 16,28 (usp. 13,7)?
- moli: יהוה (16,28)
 - “Moje oči”
- Smrću započeo spasenje (16,30; usp. 13,5)

